

106   URSPRUNGLIG BETYDELSE AF NAMNET »VÄRING».

öfverväldet, på grund af sin nationalitet måste hafva in- tagit framför andra främmande nationer och må hända äfven framför de infödda underkufvade stammarna⁷⁹. Från denna synpunkt kan namnet *väring* jämföras med det angelsaxiska *wærgenga*, som i ett gammalt glossar tolkas »ad-vena», främling, men hvars egentliga betydelse utan tvifvel likaledes är »skyddsförvandt», »skyddsling». I longobardiska lagar finna vi motsvarande ord i formen *waregang* med alldeles samma betydelse⁸⁰.

Om den nu framställda förklaringen är riktig, skulle ordet *væringr* altså ursprungligen varit en benämning, som »ryssarna» använde på de nordbor, som kommo öfver till Ryssland, till att beteckna deras politiskt-sociala ställning därstädes; och hvad ordets ålder beträffar, skulle det kunna hafva uppstått ungefär samtidigt med »ryssarnas» herravälde i dessa trakter. Men småningom upptogs ordet af slaverna såsom en nationalitetsbeteckning och utvidgades till att beteckna innebyggarna i de skandinaviska moderlanden väster om Östersjön, särskildt Sverges folk. I denna betydelse vandrade ordet till de andra österländska folken, hos hvilka vi finna det i bruk, och utträngde småningom det äldre i Östern brukliga namnet på skandinaverna, ryssar, på samma tid som detta förlorade sin ursprungliga betydelse. Långt ifrån att hafva varit synonyma, måste dessa två namn, ryssar och varäger, tvärt om en gång hafva utgjort hvarandras motsats. Förhållandet dememellan måste hafva varit ungefär detsamma som emellan en »Yankee» och en engelsman, eller som ibland de i Amerika födda spaniorerna emellan en kreol och en »chape-ton» eller en »gachupin», såsom man där kallar en spanior från Europa. Dock glömdes efter hand skillnaden, i synnerhet som ryssarna småningom förlorade sin nationalitet och blefvo slaviserade. Därför kunna de ryska krönikorna mycket väl, enligt ordets då varande betydelse, på ett ställe beteckna ryssarna såsom en stam bland varägerna och på ett annat fasthålla en skillnad mellan